

VIDENSCENTER PÅ ÆLDREOMRÅDET
Elektronisk nyhedsbrev
AKTUELLE NOTER NR. 11
27. JUNI 2006

Dette er de sidste Aktuelle Noter inden sommerferien. Redaktionen ønsker en god sommer og på gensyn.

INDHOLD:

62, 63, 64, 65, 66 år eller uendelig?
800 mio. til de ældre
Status om Fælledgården
Kalkpiller hjælper ikke
Dødsårsagsregister på turbo
Time Care
Utilsigtede hændelser
Mænd sparer mest op til pension
Farligt gigtmiddel
Bud efter det grå guld
Ringe lægehjælp på plejehjem
Nyt fra universiteterne
Ny styrelseschef
Formandsskift
Ny landsformand
Manglende samtykke til passiv dødshjælp
Forslag om friplejehjem
Kampen om medarbejderne
13 mio. til etnisk ældre
Ældre som sæsonarbejdere

62, 63, 64, 65, 66 år eller uendelig?

Yngre danskere kan med velfærdsreformen meget vel opleve, at hele den forventede stigning i restlevetiden skal tilbringes på arbejdsmarkedet. Det skyldes dels, at forligspartierne bag velfærdsreformen har besluttet, at et otium på efterløn og pension efter afgang fra arbejdsmarkedet i gennemsnit kun må være på 19,5 år – hvilket er to år mindre end nu – dels at efterløns- og pensionsalderen 'indekseres', så den stiger med forbedringen i middellevetiden. Alene på efterlønsområdet tegner det ifølge professor Jørgen Goul Andersen, Center for Komparative Velfærdsstudier ved Aalborg Universitet, til, at den reelle efterlønsalder i 2030 vil være på 66 år. I den seneste halve snes år er middelalderen for 60-årige steget med ca. to år, og ifølge Goul Andersen vil efterlønsalderen derfor "med stor sandsynlighed stige til 63 år i 2025", og vil "med meget stor sandsynlighed" være 64 år i 2030. Og fordi de to år til pensionen modregnes, vil den reelle efterlønsalder derfor blive 66 år i 2030. Men ifølge professorens udtalelser til B.T. er efterlønsalderen reelt afskaffet, og pensionsalderen kan stige til 70 år eller mere. "Der er faktisk ingen øvre grænse. Regeringen har solgt velfærdsaftalen som en blid reform, men i virkeligheden er det faktisk meget skarp kost", siger han.

Allerede nu viser en fremskrivning fra Danmarks Statistik foretaget for dagbladet Børsen, at den nye efterlønsalder på 62 år er utilstrækkelig, idet en 60-årig i 2025 vil kunne se frem til en levealder på 85 år.

Men sådan er reformen ikke blevet solgt af politikerne, selv om det står lysende klart i aftaletekstens side 20: "Fra 2025 forøges aldersgrænserne i tilbagetrækningssystemet på linie med restlevetiden for 60-årige. Indekseringsmekanismen indebærer, at den forventede periode med efterløn og pension på længere sigt fastholdes på omkring 19 1/2 år, svarende til niveauet i 1995 (...) Hvis levetiden stiger yderligere, så vil efterlønsalderen igen kunne stige i 2025 – og maksimalt med 1 år. Folkepensionsalderen ændres med samme regulering som efterlønsalderen og med ikrafttræden 5 år senere (dvs. første gang i 2030), således at efterlønsperioden bliver 5 år for alle årgange". Videre hedder det i teksten, at ændringen indføres med et varsel på 10 år, og at "der træffes beslutning om ændring i aldersgrænserne hvert 5. år, første gang i 2015. Aldersgrænserne

reguleres med maksimalt 1 år af gangen”.

Regeringen, S og RV står ved teksten – mens Dansk Folkeparti mener, at indekseringen står til forhandling og at partiet har vetoret. Det afviser finansminister Thor Pedersen. Der forlyder intet om, hvad fagbevægelsen mener om denne del af aftalen, men generelt har den – bortset fra FOA – i forbindelse med reformen talt om ”julegaver midt på sommeren”. Statsministeren solgte reformen som en ”historisk velfærdsaftale”, der både var langsigtet og visionær og i et internationalt perspektiv en ”enestående og bemærkelsesværdig” reform, der vil styrke Danmarks position som rollemodel. Det sidste er det dog lidt så som så med ifølge udtalelser fra det tidligere medlem af Velfærdskommissionen, Jørn Henrik Pedersen. Han gør rede for, at tyskerne og amerikanerne allerede har sat deres pensionsalder op, og at svenskerne i 1990’erne byggede samme automatik ind i deres pensionssystem med regulering efter forventet levealder.

De fem partier bag forliget tegner sig for 158 mandater i Folketinget. Med forliget vil den forventede erhvervsaktive alder stige fra 37 3/4 år til 41,5 år. Om 34 år vil reformen være helt gennemført og flytte rundt på halvanden pct. af BNP. Velfærdskommissionens formand Torben B. Andersen mener kun, at reformen løser halvdelen eller to tredjedele af de økonomiske problemer med den øgede ældrebefolkning. Og med reformen er der ikke skabt plads til velfærdsforbedringer, siger han. Andre økonomer peger bl.a. på, at perspektivet er meget langsigtet, og at der ikke er noget på kort sigt til afhjælpning af manglen på arbejdskraft. Og skatten såvel på arbejde som ejerboliger røres der ikke ved. Både erhvervsliv og økonomer mener, at det derfor er en ’om’er’ om kun få år. Ikke mindst fordi folk med gode opsparinger/ friværdis til enhver tid kan trække sig ud af arbejdsmarkedet. Avisernes ledere er stort set alle enige om, at reformen er uambitiøs. Dertil kommer røster om, at den nye efterlønsordning rammer socialt skævt. Den er ”asocial” og med ”kraftig social slagside”, hævder seniorforsker Henrik Brønnum-Hansen fra Statens Institut for Folkesundhed. For der er ikke taget hensyn til ny forskning, der viser store forskelle i restlevetiden for forskellige uddannelsesgrupper. Restlevetiden for en 60-årig ufaglært er i dag 17,6 år, mens den for en højtuddannet er 20,4 år.

Og hvad blev forligspartierne - SF og Enhedslisten står uden for forliget - så enige om? Efterlønnen stiger gradvist med et halvt år pr. år fra 2019 til 2022, hvor den vil være 62 år. Forslaget træder i kraft 1. juli 2009. Folkepensionsalderen hæves gradvist med ligeledes et halvt år pr. år fra 2024 til og med 2027, hvor den vil være 67 år. Forslaget træder i kraft 1. juli 2009. Det gælder for begge tilbagetrædelsesordninger at de kun omfatter personer, der ved dette års udgang endnu ikke er fyldt 48.

Efterlønsperioden er derfor fortsat fem år. Der skal fremover indbetales efterlønsbidrag i 30 mod nu 25 år, man skal være medlem af en a-kasse, og indbetalingerne skal påbegyndes senest ved det 30. år. Der indføres dog en fortrydelsesret indtil 15 år før efterlønsalderen til nedsat ydelse og nedsat skattefri præmie. Forslaget om fortrydelsesretten træder i kraft 1. januar 2007. Mulighederne for at supplere efterlønnen med arbejdsindkomst forbedres - grænsen sættes ved 30.000 kr. Dette forslag træder i kraft 1. januar 2007. En række aldersgrænser i bl.a. social-, arbejdsmarkeds- og skattelovgivningen ændres, lige som reformen vil få indvirkning på tjenestemandspensioner mv. Aldersgrænsen i forskelsbehandlingsloven ændres fra 65 til 70 år og pligtig afgangsalder for visse tjenestemænd søges hævet. I aftaleteksten hedder det, at der generelt ikke bør være pligtige aldersgrænser for tilbagetrækning, hverken i lovgivning eller i overenskomster.

Den forlængede dagpengeperiode for de 55-59-årige bortfalder 1. januar 2007, men gælder ikke for personer, der ved årets udgang er 54 år eller ældre. De ældre ligestilles med reglerne for andre grupper mht. aktivering - allerede efter ni måneders ledighed - og denne intensiveres også for ældre efter to et halvt års ledighed. Dagpengeperioden forlænges for de over 60-årige fra to et halvt år til fire år. A-kasserne skal have den første kontakt med alle forsikrede ledige. Der indføres en særlig løntilskudsordning for ledige over 55 år i op til seks måneder, hvis de har været på dagpenge eller kontanthjælp i 12 sammenhængende måneder. Dette forslag træder i kraft 1. januar 2008. For samme aldersgruppe indføres muligheden for at blive ansat i et seniorjob til overenskomstmæssig løn i kommunerne, hvis de ledige har opbrugt deres dagpengeret. Det forventes, at der vil blive oprettet i alt ca. 1.500 af denne slags job i fire år. Tilgangen til

ordningen kan ske fra 1. januar 2008. Endvidere skal seniorpolitikken styrkes i den offentlige sektor og med virkning fra 2007 oprettes en forebyggelsesfond på 3 mia. kr. til at forebygge og forhindre fysisk og psykisk nedslidning.

Samlet skønnes reformen – der ikke alene omfatter tilbagetrækningsalder mv. for de ældre - at styrke beskæftigelsen med 110.000 i 2025 og med 125.000 i 2040 – hvor den senere tilbagetrækning tegner sig for de henholdsvis 85.000 og 100.000 - samt at medføre en stigning i BNP på 5 pct. frem til 2040.

Det nye forlig om efterlønsalderen deler danskerne i to lejre. En lille majoritet på 56 pct. står bag forligspartiernes resultat, mens 41 pct. er imod. Det skal ses i lyset af, at flertallet i Folketinget bag reformen er på hele 88 pct.

Hele aftalen kan ses på <http://www.fm.dk>

Kilder: DR TV Avisen 20., 21. og 26.6., Information 21. 6., Politiken 21., 22., 23. og 24.6., Berlingske Tidende 21. og 22.5., Morgenavisen Jyllands-Posten 21., 22., 24. og 25.6., Børsen 22.6., Weekendavisen 23.6. og B.T. 27.6.2006.

800 mio. til de ældre

Selv om regeringen og kommunerne efter svære forhandlinger til sidst kom til enighed om en ny økonomiaftale for det kommende år, er der ingen sikkerhed for, at kommuneaftalen bliver vedtaget i Folketinget. For som en sidste godbid gav finansminister Thor Pedersen kommunerne løfte om at afskaffe de øremærkede puljer til ældre og konvertere midlerne til generelle bloktilskud. Det har fået støttepartiet, Dansk Folkeparti, til at stejle. Partiet ønsker sikkerhed for, at de 800 mio. kr., der indgår i aftalen, så faktisk går til de ældre. Og selv hvis DF stemmer for aftalen, truer partiet med at bruge efterårets finanslovsforhandlinger til at kræve ældrepuljen bevaret eller pålægge finansministeren at finde flere penge. Finansministeren afviser DF's kritik og henviser til at ældremidlerne skal uddeles efter bestemte kriterier, der skal diskuteres nærmere i en arbejdsgruppe. Også KL's formand Erik Fabrin afviser, at "pengene kommer til at flyde frit".

Den socialdemokratiske finansordfører Jan Petersen taler om en "meget skrabet aftale" og udtrykker frygt for, at den vil betyde nedskæringer i den kommunale service. De radikales finansordfører Morten Helveg Petersen er heller ikke begejstret for aftalen, idet han frygter, at der ikke er sendt penge nok ud til kommunerne. Af principielle grunde vil han dog ikke stemme imod. SF afviser helt aftalen som for ringe for borgerne. Partiet vil derfor stemme imod.

Internt i KL var der heller ikke begejstring for aftalen. Især de nyvalgte borgmestre i landets to største byer, overborgmester Ritt Bjerregaard i København og borgmester Nicolai Wammen i Århus, har været meget kritiske og foreslog helt at stemme imod aftalen. Begge forudser trods øgede bevillinger, at kommunerne må skære ned på servicen i det kommende år.

Kilder: Politiken 13. og 15.6., Berlingske Tidende 13.6. og Radioavisen 22.6.2006.

Status om Fælledgården

Det seneste nye om plejehjemmet Fælledgården i Københavns Kommune er, at politikerne på rådhuset har afblæst en advokatundersøgelse, der kun var halvt færdig af forholdene, og at DR har modtaget to klager over udsendelsen. Begrundelsen for at stoppe undersøgelsen er, at der ifølge advokatfirmaet "ikke kan drages et retsligt ansvar gældende" over for de personer, som indgik i udsendelsen "eller de involverede ledere". Hermed er sagen dog ikke slut. Socialdemokraterne og Enhedslisten i Borgerrepræsentationen kræver klarhed over årsagerne til, at undersøgelsen stoppes. De har derfor kaldt borgmesteren til et ekstraordinært møde.

Klagerne til DR fra kommunen sker på vegne af en pårørende over, at DR-programmet viste en beboer i krænkende og ydmygende situationer. Det påtales i klagen, at klippet, hvor beboeren filmes, normalt ville have resulteret i, at evt. tilstedeværende ville være blevet bedt om at gå ud. Derudover er programmet fordrejet, idet mandens lidelse fremlægges som liggesår, mens det udelades, at beboeren er kørestolsbruger. Klagen går også til Pressenævnet.

Metoden med skjult kamera kaldes af formanden for Fonden Mariehjemmene, Jesper Maarbjerg for "stasi-metoder". Også FOA har klaget, idet de pågældende medarbejdere ikke fik mulighed for at tage til genmæle. Dermed mener FOA, at DR groft har tilsidesat god presseskik, og at de pågældende ansatte var let genkendelige, selv om DR havde sløret deres ansigter.

Af redegørelsen fra kommunens sundhedsborgmester Mogens Lønborg, til socialminister Eva Kjer Hansen fremgår det, at kommunens ældrekontor og borgmester gennem de seneste to år har modtaget 13 klagesager vedr. plejehjemmet. Der har endvidere været ni møder mellem kommunens ældrechef og de folkevalgte ældreråd i kommunen om alt fra økonomi, klagesager, samarbejde med forstanderen – der nu er fritaget fra tjeneste – samt nedlæggelse af aflastningspladser. Klagerådet har også fundet forholdene i forbindelse med en borgers aflastningsophold for "stærkt kritisable".

Af en ny rapport fra kommunen fremgår det, at hver femte medarbejder i ældreplejen ingen uddannelse har udover folkeskolen, at de ansatte i gennemsnit har 23 sygedage om året, og at ca. 20 pct. af de fastansatte forlader deres arbejdsplads hvert år. 49 pct. af de ældre er utilfredse med den store personaleudskiftning. Vikarer og afløsere bruges i stor stil – for som formanden for FOA's social- og sundhedsafdeling, Palle Nielsen, siger "så har vi altså nødsituationer hver dag". Over de seneste fire år er der skåret 37 medarbejdere væk på Fælledgården. Plejehjemmet har i dag ca. 220 ansatte og 250 beboere – heraf mange demente beboere.

Politikerne på rådhuset i København har besluttet, at der skal gennemføres en plan for bedre kommunikation med "fokus på etik og værdier" på Fælledgården. Der skal også gennemføres en beboer- og pårørendeundersøgelse af plejehjemmet samt sættes kraftigere lys på kvaliteten af den pleje og omsorg, beboerne modtager. Rengøringsstandarder vil også blive undersøgt nærmere. Endelig skal der gennemføres en bruger- og tilfredshedsundersøgelse på samtlige 60 plejehjem.

DF og de radikale kræver en kulegravning af alle landets plejehjem, Ældre Sagens direktør Bjarne Hastrup efterlyser en velfærdsreform og

bedre plejehjemstilsyn – her har overborgmester Ritt Bjerregaard været ude med at tilsynet bør flyttes væk fra kommunen, mens Venstre i Københavns Borgerrepræsentation foreslår tilsynet privatiseret. Formanden for LederForum, Erik Lehm, har foreslået at der i nødstilfælde sker videoovervågning. Forslaget afvises dog både af FOA og politikerne på Christiansborg.

I et uddybende svar fra kommunen til socialministeren oplyses det, at mens der i 2004 var 43 klager over københavnske plejehjem og 48 i 2005 er antallet med udgangen af juni allerede på 33. Ældrerådet for Ydre Østerbro, hvor Fælledgården ligger, har etableret sin egen anonyme klage-tjeneste for pårørende og beboere. Der er allerede indkommet otte klager.

Socialministeren afviser, at der fra regeringens side ikke er blevet gjort nok for at sikre gode forhold på plejehjemmene. Det er kommunernes ansvar, siger hun. Ministeren har sat to undersøgelser i gang. En af hvor effektive tilsynsrapporterne er, og en om hvorvidt der bliver lyttet til bruger- og pårønderådene på plejehjemmene. I Herlev vil man indføre en smiley-ordning på kommunens plejehjem, der skal uddeles efter plejeforhold, mad, rengøring, aktiviteter og om embedslægens anvisninger efterleves.

Kilder: MetroXpress 8.6, JPKøbenhavn 16. og 21.6., Urban 20.6., Berlingske Tidende 23., 24., 25., 26., 31.5. og 1.6. samt Politiken 24.5. og 26.6.2006.

Kalkpiller hjælper ikke

Tre nye, store videnskabelige undersøgelser viser, at kalktilskud ingen virkning har på knogleskørhed. Der er således ingen forskel i antallet af knoglebrud hos dem, som har fået behandling, og dem, som ikke har fået behandling. Artiklerne er publiceret i de anerkendte tidsskrifter The Lancet, British Medical Journal og New England Journal of Medicine. Kalkpiller er trods den tvivlsomme effekt blandt de mest sælgende kosttilskud. Ekspertene anslår, at der sælges kalkpiller for betydeligt over 100 mio. kr. om året. Der er dog stadig ikke sat spørgsmålstegn ved D-vitaminets gavnlige effekt på osteoporose.

Kilde: DR TV Avisen 26.6.2006.

Dødsårsagsregister på turbo

Sundhedsstyrelsen vil allerede seks måneder efter, at et år er gået, kunne oplyse om dødsårsagerne for danskerne. Det sker med indførelse af et elektronisk indberetningssystem. Til august vil styrelsen kunne levere dødsårsagerne for danskerne for 2005. Lige nu er de nyeste oplysninger om dødsårsager i Danmark baseret på indberetninger fra 2001. Denne sendrægtighed har længe været kritiseret af forskerne, idet man ikke har kunnet bedømme effekten af ny medicin eller screeningstiltag. Samtidig har det gamle system været kritiseret for en for stor andel af uoplyste dødsårsager – i midten af 1990'erne drejede det sig om knap hver tiende dødsårsag.
Kilde: Politiken 15.6.2006.

Time Care

Arbejdsmiljøinstituttet kommer nu med et nyt tilbud til landets kommuner, der har fået titlen 'Nye tider i ældreplejen'. Der er tale om et projekt, der skal undersøge, hvordan arbejdstiden kan tilrettelægges for social- og sundhedshjælpere, så deres arbejdsmiljø forbedres. En af måderne er et svensk computerprogram – Time Care – der er udviklet af den svenske professor Andris Kreicberg i 1993. Udgangspunktet er, at medarbejderne inden for et bemandingsbehov, som ledelsen definerer, i høj grad selv bestemmer, hvornår de vil arbejde, så det passer ind i familielivet. Ifølge de svenske erfaringer betyder systemet mindre stress og sygefravær, ligesom antallet af overarbejdstimer reduceres og hovedparten af medarbejderne, der har afprøvet systemet, ønsker ikke at vende tilbage til traditionelle vagtplaner. Systemet har bl.a. været afprøvet i Varbjerg Kommune. Seks måneder senere var korttidssygefraværet reduceret med 51 pct., mens de samlede personaleomkostninger faldt med 14 pct.
Kilde: Morgenavisen Jyllands-Posten 7.6.2006.

Utsigtede hændelser

Mange utilsigtede hændelser i hjemmesygeplejen kan forebygges, viser en gennemgang over seks måneder af 600 journaler fra hjemmesygeplejen i to kommuner, som DSI Institut for Sundhedsvæsen har foretaget. I alt kunne der identificeres 671 af sådanne hændelser, som fik følger, og over en tredjedel af borgerne havde oplevet en eller flere utilsigtede hændelser i løbet af perioden. De fleste hændelser drejer sig om medicinering og fald. Efterfølgende blev der foretaget en række interview med de ansatte. På den baggrund konkluderer undersøgelsen, at det er vigtigt at indføre et rapporteringssystem i stil med det, man kender fra sygehusene.

Kilde: Månedstal fra direktøren, DSI Nyhedsmail, juni 2006.

Mænd sparer mest op til pension

Der findes ikke en eneste kommune i Danmark, hvor kvinder lægger flere penge til side til pension end mænd. Det, der adskiller kommunerne, er hvor meget mere *han* lægger til side end *hende*. Dette tal kan svinge fra 2.000 til 61.000 kr. om året. På landsplan lægger en dansk mand knap 39.000 kr. til side til pension årligt, hvilket er 45 pct. oveni de 27.000 kr., som kvinder nøjes med. Selv om kvinderne i Søllerød halter bagefter mændene i samme kommune, betaler de langt mere ind til pension end mænd i de fleste andre kommuner, nemlig 45.000 kr., viser tal fra atp.

Nye tal fra Akademikernes Centralorganisation (AC) viser, at en ud af ti privatansatte akademikere slet ikke har indbetalt til pension. AC vil nu gøre mere for at få de unge til at se på pensionen. Det frygtes, at de unge pga. de høje huspriser vil nedprioritere pensionen, og at de få overenskomstbetingede opsparinger vil efterlade akademikerne uden midler.

Kilder: faktum om pension og samfund, nr. 32, maj 2006 og Berlingske Tidende 15.6.2006.

Farligt gigtmiddel

For to år siden blev midlet Vioxx fjernet fra verdensmarkedet, men nu viser ny såkaldt metaanalyse, at søsterpræparatet Celebra, der bruges

af ca. 7.000 danskere, sandsynligvis er lige så farligt, idet det giver fordoblet risiko for blodpropper, skriver Politiken. Midlet tilhører gruppen af cox-2-hæmmere, der blev markedsført som mere skånsomme end de smertestillende NSAID-midler, der var ret voldsomme ved maven. Lægemiddelstyrelsen finder dog ingen anledning til at ændre på de advarsler, der allerede er udsendt.

Ifølge BBC News er risikoen for hjertetilfælde og apopleksi ved brug af store doser almindelige smertestillende midler som Ibruprofen forøget. Men risikoen er dog "moderat", idet det kun rammer tre ud af tusinde. *Kilder: BBC News 2.6. og Politiken 13.6.2006.*

Bud efter det grå guld

Faldet i ledigheden er i dag rekord stort, og det er især folk over 50 år, der scorer sig et nyt job, viser nye tal fra Danmarks Statistik. I perioden marts til april faldt ledigheden med 1.100 personer og heraf var ca. 600 personer, der har rundet de 50 år på trods af, at denne aldersgruppe kun udgør en fjerdedel af arbejdsstyrken.

Ældre Sagen er gået i samarbejde med Ikea om at skaffe ældre medarbejdere til virksomheden. Det sker ikke som led i en social foranstaltning, og det drejer sig ikke om skånejob, men fordi seniorer er stabile, erfarne, velkvalificerede og fordi virksomheden gerne vil afspejle samfundets sammensætning på alder, køn, etnicitet ect. Ikea kan tilbyde mange forskellige jobtyper og meget forskellige arbejdstider.

Kilder: Berlingske Tidende 10.6. og Ældre Sagen nr. 3, juni 2006.

Ringe lægehjælp på plejehjem

Hver tredje plejehjem i Københavns Kommune har et "problematisk" samarbejde med de ældres læger. De praktiserende læger er svære at få ud på sygebesøg, og på sygehusene glemmer man at videregive oplysninger om medicin. Dette fremgår af en tilsynsrapport fra embedslægerne i hovedstaden. I fjor pålagde embedslægerne plejehjemmene at indberette modvillige læger, men det er ikke sket.

Sundhedsborgmester Mogens Lønborg vil nu indskærpe over for plejehjemmene, at de skal registrere problemer med de ældres læger.
Kilde: Berlingske Tidende 1.6.2006.

Nyt fra universiteterne

Mens professor Jørgen Goul Andersen skal stå for en af de syv nye eliteuddannelser på Aalborg Universitet med komparative velfærdsstudier som emne, har Roskilde Universitetscenter lanceret en ny tværfaglig uddannelse i sundhedsfremme og sundhedsstrategier. Denne uddannelse har intet behandlingssigte, men udelukkende et sundhedsfremmende. Som kandidat fra faget uddannes man til at arbejde med sundhedsforståelse, strategier, analyser og uddannelse målrettet det lokale område, organisationer, virksomheder eller offentlige institutioner her som i udlandet. Eliteuddannelserne i Aalborg er de første i Danmark og vil omfatte godt 30 studerende i et to-årigt kandidatforløb. Goul Andersens velfærdsstudier omfatter også ældreområdet.

Kilder: Pressemeddelelse fra Roskilde Universitetscenter 2.6. og Politiken 13.6.2006.

Ny styrelseschef

Styrelsen for Specialrådgivning og Social Service i Odense har fået ny direktør. Det er den 55-årige cand.rer.soc. Palle Lund, der kommer fra en stilling som amtsdirektør i Vejle Amt. Siden 1. februar i år har han været udlånt til Region Midtjylland som medlem af direktionen med særligt ansvar for regional udvikling. Tidligere har han været forvaltningschef og direktør i Fyns Amt. Styrelsen har 200 medarbejdere og et budget på mere end 300 mio. kr. årligt. Palle Lund tiltræder 1. august.

Kilde: Pressemeddelelse fra Socialministeriet

Formandsskift

Sammenslutningen af Ældreråd i Danmark har fået ny formand. Det er

Kirsten Feld, der er formand for ældrerådet i såvel Roskilde som Ny-Roskilde Kommune. Den hidtidige formand, Ove Christiansen, ønskede ikke genvalg. Sammenslutningen har også fået ny næstformand. Det er Jens Erik Madsen, der er formand for ældrerådet i Rougsø Kommune og næstformand i ældrerådet i Norddjurs Kommune.

Kilde: Pressemeddelelse fra sammenslutningen 1.6.2006.

Ny landsformand

Fhv. folketingsmedlem for Kristeligt Folkeparti og nuværende medlem af regionsrådet for Region Midtjylland Tove Videbæk er blevet ny landsformand for landsforeningen Hospice Forum Danmark.

Kilde: Politiken 27.6.2006.

Manglende samtykke til passiv dødshjælp

6.500 patienter får hvert år så meget smertestillende medicin, at de sover ind, uden at lægerne har fået det lovpligtige samtykke. En undersøgelse fra Panum Instituttet lavet af speciallæge Michael Norup for Ekstra Bladet viser, at næsten hver anden læge glemmer at spørge patienten, inden de langsomt øger mængden af morfin til patienten først mister bevidstheden og siden dør. Formanden for Dansk Selskab for Palliativ Medicin, overlæge Tove Vejgaard, mener dog tallene er for høje og opfordrer læger til at tale med patienten om døden.

Kilde: NetDoktor 6.6.2006.

Forslag om friplejehjem

Midt under den københavnske plejehjemsskandale har socialminister Eva Kjer Hansen sendt et lovforslag til høring, der gør det muligt for private at etablere plejehjem uden om kommunen – og mod ekstrabetaling at tilbyde ekstraydelser. Forslaget skal efter planen fremsættes i Folketinget til efteråret. Der findes i dag 14 såkaldte friplejehjem, men det er på midlertidig dispensation, og ministeren ser gerne antallet af private plejehjem kraftigt forøget. Berlingske Tidende har spurgt Eva Kjer Hansen, hvordan man kan forhindre, at de private

plejehjem vælger de meget meget plejekrævende fra. Ministen svarer: "Jamen, vi har jo de samme muligheder i forhold til børnepasning i dag. De ælde mennesker er plejekrævende, når de kommer på plejehjem (...)Der blive mulighed for tilkøb ved de private. Det har været vigtigt for mig, at der her bliver noget, som alle kan gøre brug af. Pladserne må ikke blive dyrere, og man får pengene med fra kommunen." Ifølge OSI, Organisationen af selvejende institutioner, har ministeren med sit forslag åbnet mulighed for at der kan drives værdibaserede plejeboliger som er driftsmæssigt uafhængige af beliggenhedskommunen.

Kilder: Nyhedsbrev fra OSI nr. 2, maj 2006 og Berlingske Tidende 26.5.2006.

Kampen om medarbejderne

Mens der er medarbejderflugt fra ældreplejen, forsøger kommunerne at tiltrække indvandrere som sosu-er. En ny undersøgelse fra FOA, der omfatter 800 medlemmer, viser, at næsten hver anden medarbejder (45 pct.) i ældreplejen har overvejet at søge væk. For de unge under 40 år er tallet 63 pct. Sammenligner man med en tilsvarende undersøgelse fra FOA i fjor, er begge tal steget væsentligt. Samtidig er det blevet sværere at rekruttere nye medarbejdere til sektoren. FOA-formanden Dennis Kristensen kalder udviklingen "katastrofal". Ifølge LOs ugebrev A4 melder hovedparten af AF-regionerne om ledige pladser til typisk social- og sundhedssektoren. I 2015 vil der mangle mellem 6.000 og 9.000 personer i det offentlige. Flere regioner peger på, at det vil være oplagt at hente arbejdsløse fabriksarbejdere til omsorgs- og plejesektoren.

I landet to største kommuner ser det anderledes ud. Blandt de godt 12.000 medarbejdere i Københavns Kommunes sundhedsforvaltning har 12,1 pct. anden etnisk oprindelse end dansk, og på enkelte arbejdspladser har 20-25 pct. af personalet nydansk baggrund. Det er hovedsagelig kvinder fra tredje verdens-lande – to grupper, der ellers har svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Imidlertid ar flere års forsøg på at tiltrække sosu-ere i København slået fejl. Hele 32,2 pct. af sosu-hjælperne falder fra, viser en undersøgelse fra Uddannelsesrådet for uddannelser i København og Frederiksberg

kommuner. Frafaldet på sosu-assistentuddannelsen er i København 37,7 og på Frederiksberg hele 45 pct. I Århus er man gået i gang med et integrationsprojekt med individuel og målrettet sprogundervisning, der skal gøre indvandrerne rustet til sektoren. Forsøget, der er to-årigt, og er et samarbejde mellem kommunen og Sundhedsskolen i Århus, har fået bevilget 700.000 kr. af Integrationsministeriet. I Århus har kommunen besluttet, at fordoble lønnen til elever over 25 år, idet den lokale sosu-skole mangler et halvt hundrede elever til efteråret. *Kilder: LederForum 09/06, Ritzau 22.6., Berlingske Tidende 24.5. samt 8. og 19.6. samt Morgenavisen Jyllands-Posten 26.6.2006.*

13 mio. til etnisk ældre

Over de næste årtier tredobles antallet af ældre med anden etnisk baggrund end dansk, og samtidig er de på flere områder en gruppe, der er dårligere stillet end danske ældre. Derfor har Socialministeriet på baggrund af satspuljeaftalen for 2006 udmøntet en pulje på 13 mio. kr. til en række initiativer. Puljen skal bl.a. målrettes til at forebygge og afhjælpe sociale og sundhedsmæssige problemer. Derudover er det hensigten at opbygge viden om effekten af de forskellige indsatser overfor gruppen af etniske ældre. Kommunale myndigheder, offentlige og private leverandører, institutioner, private organisationer, etniske minoritetsforeninger m.fl. kan ansøge om midlerne.

Kilde: Pressemeddelelse fra Socialministeriet 26.6.2006.

Ældre som sæsonarbejdere

For flere nordjyske hoteller, campingpladser og forlystelser er seniorerne særdeles eftertragtede sæsonarbejdere, viser en rundringning som Nordjyske Stiftstidende har foretaget. De kigger ikke på klokken, udviser autoritet, ved hvordan man skal bruge en rive og "hopper og danser ikke i væmmelse, når en kloak stopper til", er nogle af forklaringerne på, at man mange steder hyrer pensionister og efterlønnere til sommerjob.

Kilde: Berlingske Tidende 26.6.2006.

Aktuelle Noter lægges efter udsendelsen på vor hjemmeside – <http://www.aeldreviden.dk> – hvor man også kan søge på noter, der tidligere har været bragt.

Framelding: <mailto:noterlist-off@aeldreviden.dk>

Tilmelding: <mailto:noterlist-on@aeldreviden.dk>

AKTUELLE NOTER, der er Videnscenter på Ældreområdet elektroniske nyhedsbrev, udsendes ca. hver 14. dag. Udvalget sker hovedsageligt efter et sagligt kriterium for, hvad der vil være væsentlig viden for vore brugere. Med AKTUELLE NOTERs korte, journalistiske form er det hensigten at skabe et nemt overblik over, hvad der sker på feltet.

Vi modtager gerne relevant materiale til brug for AKTUELLE NOTER - også fra forskere.

Du er velkommen til frit at bruge og kopiere AKTUELLE NOTER. Husk dog at kreditere Videnscenter på Ældreområdet og primærkilderne, der vil være anført under den enkelte note.

Du må også gerne opfordre andre til at tilmelde sig note-servicen.

Husk også vor hjemmeside <http://www.aeldreviden.dk> og vor direkte telefonlinje 3940 5847

Ønske om abonnement på det trykte tidsskrift 'Alderens nye sider' og andre publikationer samt henvendelser vedrørende videnscentrets arrangementer og øvrige tjenester rettes IKKE til denne mail-adresse, men til: <mailto:mail@aeldreviden.dk>

Redaktion: Anne Brockenhuus-Schack, <mailto:noter@aeldreviden.dk>

Videnscenter på Ældreområdet er en uafhængig og selvejende institution, hvis primære formål er at indsamle, bearbejde og formidle viden om forskning, forsøg og udvikling på ældreområdet. Centret arbejder for ældres ligestilling, ligebehandling og ligeværd samt for at styrke ældres muligheder for aktivitet, deltagelse, synlighed og

indflydelse i samfundet - og samtidig forebygge negative konsekvenser af sygdom, svækkelse og isolation.